

SmittUpp

Smittskyddsenheten

NR 2. MAJ 2019

INNEHÅLL

NYA MEDARBETARE SMITTSKYDDSENHETEN	1
MÄSSLING I REGION UPPSALA	1
ROTAVIRUSVACCINATION I ALLMÄNNA BARNVACCINATIONSPROGRAMMET	2
INFLUENSAVACCINATION SÄSONGEN 2018/2019	2
KLAMYDIATEST PÅ NÄTET	3
HOT-FOOT SYNDROME	4
STRAMA INFORMERAR	4
HÄR NÅR DU OSS	5

NYA MEDARBETARE SMITTSKYDDSENHETEN

Smittskyddsenheten välkomnar två nya medarbetare som arbetar hos oss sedan några veckor tillbaka.

I april 2019 började Ylwa Blomkvist att arbeta hos oss som ny smittskyddssjuksköterska. Hon kommer till smittskyddsenheten från medicinmottagningen, Lasarettet i Enköping där hon arbetat i 9 år. Hon har också arbetat på IVA och medicinsk vårdavdelning på Lasarettet i Enköping och har varit hygienombud på alla sina arbetsplatser.

Marie Björlin gick i april på föräldraledighet och som vikarie under 2019–2020 har Cecilia Brenner börjat arbeta hos oss som STI-samordnare. Cecilia har tidigare erfarenhet som projektledare och verksamhetsledare från ideell sektor, där hon bland annat jobbat med frågor som sexuellt våld och mångfald.

MÄSSLING I REGION UPPSALA

I april-maj har Region Uppsala haft två fall av mässling. Det ena fallet är en man, smittad i Italien, som inte var vaccinerad mot mässling. Det andra fallet är en kvinna smittad i Sverige, som trots att hon är född på 50-talet, inte tidigare haft mässling. Hon var inte heller mässlingsvaccinerad. Inget av fallen har gett upphov till sekundärfall men relativt stora smittspårningar fick göras kring respektive fall, både gällande anhöriga och vänner, och gällande personer som vistats på de vårdinrättningar där patienterna sökte innan de fick diagnos.

Vi uppmanar primärvården att **informera personer som ska resa utomlands att se över sitt mässlingsskydd**. Det gäller framför allt de som är födda 1960-1980 och inte vet att de haft mässling eller är vaccinerade med endast en dos mässlingsvaccin. Även personer födda efter 1980 som avstått från mässlingsvaccination i allmänna barnvaccinationsprogrammet har ökad risk att få mässling, liksom barn under 18 månaders ålder som ännu inte påbörjat vaccination.

Personer födda före 1960 har troligen haft mässling i barndomen och har livslångt skydd. Man räknar med att 95 % i den åldersgruppen har naturligt skydd mot mässling.

Personer födda efter 1980 har erbjudits två doser mässlingsvaccin i allmänna barnvaccinationsprogrammet och anses ha fullgott skydd om de tagit två doser. Av alla födda efter 1980 har 90-95 % tagit två doser mässlingsvaccin.

Personer födda 1970–1980 erbjöds endast en dos mässlingsvaccin i allmänna barnvaccinationsprogrammet och har inte fullgott skydd. De som är födda 1960–1970, har i många fall haft mässling, men har sämre skydd än de som är födda före 1960.

Barn kan vaccineras mot mässling från 9 månaders ålder, vilket rekommenderas inför utlandsresa. Om de tar en dos i åldern 9–12 månader ska de ha sin ordinarie dos vid 18 månaders ålder. Tar de dosen efter 12 månaders ålder räknas det som tidigareläggning av 18-månadersdosen, som då inte behöver tas.

ROTAVIRUSVACCINATION I ALLMÄNNA BARNVACCINATIONSPROGRAMMET

Regeringen har beslutat att vaccination mot rotavirus ska ingå i det nationella allmänna barnvaccinationsprogrammet från **1 september 2019**.

Nationell upphandling via SKL av oralt rotavirusvaccin pågår och ska vara klart till 1 september. Med upphandlat vaccin som kan ges i två doser kommer dos 1 ges vid 6 veckors ålder och dos 2 vid tre månaders ålder. Vid upphandling av vaccin som ska ges i tre doser, kommer dos tre att ges vid 5 månaders ålder. Dos 1 och 2 vid samma tidpunkter som för tvådos vaccin.

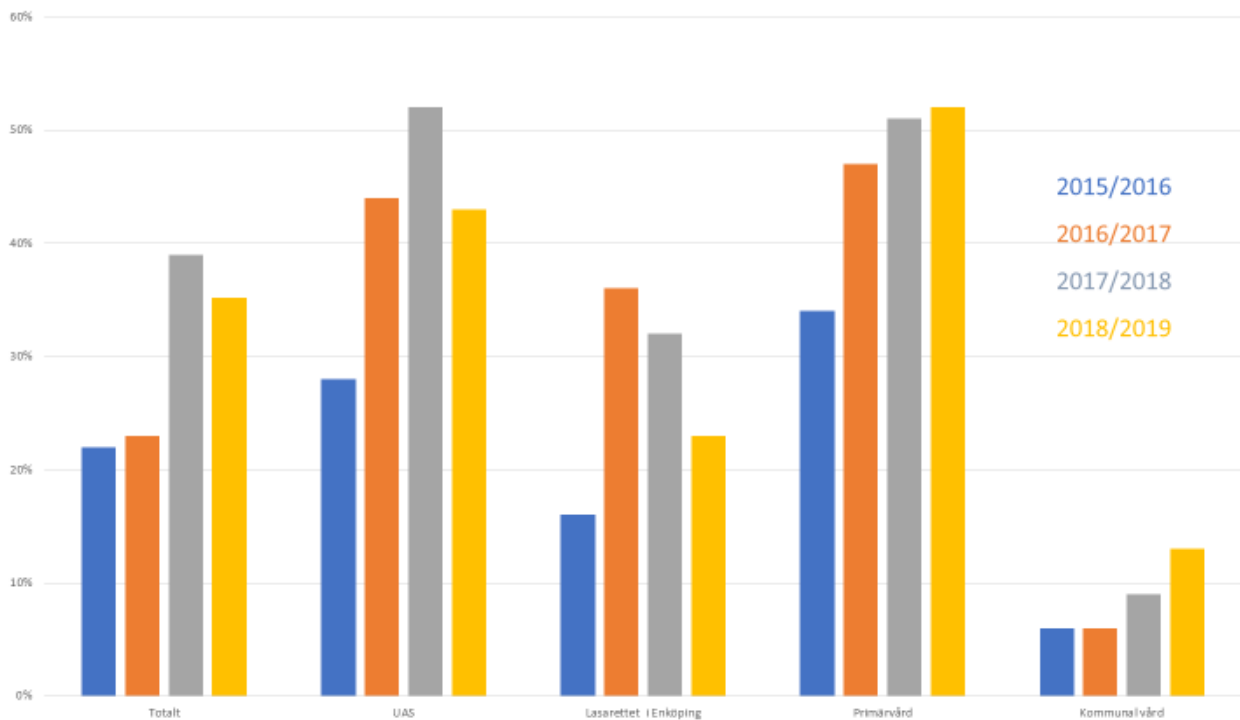
I och med införandet i nationella programmet upphör Region Uppsalas regionala vaccinationsprogram för vaccination mot rotavirus som infördes 2018.

INFLUENSAVACCINATION SÄSONGEN 2018/2019

Influensasäsongen 2018/2019 fick Region Uppsala, liksom övriga Sverige, brist på influensavaccin. Orsaken har visat sig vara att ovanligt många vaccinerat sig i riskgrupperna för svår influensa.

I Region Uppsala har närmare 51 % av alla personer 65 år och äldre vaccinerat sig mot influensa denna säsong. Det är "all time high" och 2 % fler än förra säsongen. Hur det ser ut i de medicinska riskgrupperna under 65 års ålder har vi tyvärr ingen statistik för.

I slutet av november-december fick smittskyddsenheter gå ut med en prioritering av vaccinet, som innebar att vårdpersonal på en del enheter inte kunde vaccinera sig som det var tänkt. Det har i första hand drabbat sjukhusvården, där både Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping vaccinerade mindre del av sin personal denna, jämfört med förra säsongen. Primärvården har vaccinerat personalen i samma omfattning i år som förra året, medan den kommunala vårdpersonalen blev något bättre vaccinerade i år.

Figur: Andel av Region Uppsalas vårdpersonal inom sjukhusvård, primärvård och kommunal vård som vaccinerat sig mot säsongsinfluensa under fyra säsonger 2015–2019.

Det var olyckligt att vaccinbristen har lett till lägre skydd bland vårdpersonalen inom framför allt sjukhusvården, och till logistiska problem för vaccinatörerna inom framför allt primärvården.

Smittskyddsensheten har tagit höjd för det ökade behovet av vaccination inför nästa säsong upphandling av vaccin.

KLAMYDIATEST PÅ NÄTET

Sedan 2012 har innevånarna i Region Uppsala haft möjlighet att beställa klamydiaprov via 1177 Vårdguiden. Under årens lopp har hantering och ansvar för uppföljning av proverna ändrats något och även gonorré har lagts till i testet. I år har också hela plattformen för beställning av proverna bytts ut till det som heter PEP (Patientens Egen Provhantering).

Ett genomgående problem genom alla åren har dock varit att inte alla mottagningar vet att man måste registrera att man tagit över behandlingsansvaret för patienter med klamydia/gonorréprov taget via PEP/1177 Vårdguiden.

Då icke registrerade patienter leder till ett stort merarbete och även en ökad risk att patienter faller mellan stolarna, uppmanar vi er alla att läsa instruktionerna om registreringen och att sprida kunskapen om detta till berörda på er arbetsplats. Nedan finns länken till DocPlus där denna process beskrivs.

[Process för klamydia och gonorrétest Uppsala via 1177 Vårdguiden](#)

HOT-FOOT SYNDROME

I slutet av februari noterade läkare på Uppsala Akademiska Barnsjukhus att flera barn under senaste tiden sökt barnmottagningen med liknande, något ovanliga, symtom: En påtaglig ömhet i fotsulor som var röda och svullna.

Man gjorde en litteratursökning och fann att detta skulle vara väl förenligt med diagnosen "the Pseudomonas hot foot syndrome" som först beskrevs av Fiorillo et al i NEJM 2001. Där beskrevs ett utbrott i Alberta, Kanada med 40 barn som 10–40 timmar efter att ha besökt en kommunal plaskdamm, utvecklat rodnade, ömma och svullna fotsulor och där samma pseudomonas aeruginosa stam kunde isoleras från badvattnet, från en djup pustel hos ett av barnen.

I Uppsala framkom anamnestiskt att barnen några timmar till ett dygn före symtomdebut besökt kommunens största badhus. Efter att man från barnkliniken kontaktat smittskyddsenheten och miljöförvaltningen påbörjades en utredning. Vattenprover från badhusets åtta bassänger utföll alla negativt men senare kunde Pseudomonas aeruginosa påvisas i "svabbprover" från bassängbotten i en undervisningsbassäng samt i en ihålig leksak i en intilliggande lekhörna.

Efter att dessa två områden stängts av (och sanerats) rapporterades inga nya fall. Det hade fram till dess varit minst 20 barn som sökt vård i kommunen.

"Pseudomonas hot foot syndrome" är i utgångspunkt ett benigt, självläkande tillstånd och uppföljning av fallen i Uppsala visade att besvären gått tillbaka inom några dagar till en vecka. Inget barn erhöll antibiotika. Inget barn uppvisade någon pustel att kunna ta odling från.

Pga. tillståndets självläkande natur kan förmodas att alla fall inte kommit till vårdens kännedom och några föräldrar också kontaktat smittskyddet i efterhand.

Det kan bemärkas att det aktuella utbrottet var under sportlovstider i Uppsala (vecka 8) med många besökande på det aktuella badhuset.

Senare i mars rapporterades ett utbrott från Boden där 12 barn insjuknat med liknande symtom efter besök på äventyrsbadet där under deras sportlov (vecka 10). Pseudomonas aeruginosa blev också där påvisad i en vattenleksak.

STRAMA INFORMERAR

Strama söker allmänläkare

Öppenvårdsgruppen inom Strama Region Uppsala söker en informationsläkare på 20 % konsultuppdrag från och med i höst. Strama arbetar för att antibiotika ska användas klokt för att motverka uppkomst och spridning av resistent bakterier. Öppenvårdsgruppen utför stöttande insatser gentemot primärvården, kommuner, allmänheten m fl i frågor rörande antibiotikaresistens och infektionshandläggning. Mer information finns på Stramas hemsida: www.regionuppsala.se/stramauppsala

Intresseanmälan angående konsultuppdraget skickas till bodil.ardung@regionuppsala.se senast 26 maj.

Ny handlingsplan för arbete mot VRI och ABR på Akademiska sjukhuset

Nu har Akademiska sjukhuset lanserat en ny strategisk [handlingsplan för vårdrelaterade infektioner \(VRI\) och antibiotikaresistens \(ABR\)](#). Handlingsplanen är ett viktigt led i att skapa konkreta övergripande riktlinjer för att förebygga VRI och ABR inom hela Region Uppsala.

En nyhet är att VRI-team ska skapas inom verksamhetsområdena där exempelvis antibiotikaansvarig läkare, hygienansvarig läkare, kvalitetssamordnare, hygienombud och superanvändare för Infektionsverket ska ingå. Alla verksamheter ska även upprätta en egen handlingsplan för att minska vårdrelaterade infektioner och för en rationell antibiotikaanvändning.

För att sprida information finns en [sammanfattande presentation](#) att visa samt [en affisch](#) att skriva ut och sätta upp.

HÄR NÅR DU OSS

Postadress: Smittskyddsenheten, Region Uppsala, 751 85 Uppsala
Besöksadress: Dag Hammarskjölds väg 60 (Uppsala Science Park)
Faxnummer: 018-55 29 01

E-post till myndighetsbrevlådan: smittskydd@regionuppsala.se

Vid akuta ärenden dagtid på vardagar, då enheten är obemannad ring 018-611 60 62

Johan Nöjd	Smittskyddsläkare	joan.edvin.nojd@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 92 30
Helena Palmgren	Bitr. Smittskyddsläkare	helena.palmgren@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 92 20
Bodil Ardung	Enhetschef / Smittskyddssjuksköterska	bodil.ardung@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 92 21
Johan Hedlund	Smittskyddssjuksköterska	joan.hedlund@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 92 22
Ylwa Blomkvist	Smittskyddssjuksköterska	ylwa.blomkvist@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 03 86
Johan Landström	Smittskyddsadministratör	joan.landstrom@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 92 24
Annie A. Sattari	Smittskyddsadministratör /registrator	annie.ardung.sattari@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 92 25
Cecilia Brenner	Vik. STI-samordnare	cecilia.brenner@regionuppsala.se	Telefon: 018-611 03 85

Mer information från Smittskyddsenheten hittar du på:

<http://www.smittupp.nu>

Ansvarig utgivare: Bodil Ardung

Redaktörer: Johan Nöjd, Helena Palmgren, Johan Hedlund, Cecilia Brenner

Smittskyddsenheten, 751 85 Uppsala

Telefon: 018-611 00 00 (vxl) E-post: smittskydd@regionuppsala.se